

İLAC SEKTÖRÜ

KATILIMLI GELECEK ARAŞTIRMASI ÇALIŞTAYI

SONUÇ RAPORU

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EKONOMİ BAKANLIĞI

02-03 Nisan 2016, Antalya

ÖNSÖZ

Bu rapor, T.C. Ekonomi Bakanlığı ve İKMİB organizasyon ve desteğinde ilaç sektörü temsilcilerinin katılımlarıyla gerçekleştirilen çalıştay sonrasında düzenlenmiştir. Toplantıda sektörel alanlar itibarı ile bağlantılı kamu kurum ve kuruluş temsilcileri de yer almıştır. Çalıştay; bölgesel ve küresel düzeyde meydana gelen ekonomik ve politik gelişmeler, bu gelişmelerin sektör üzerindeki etkileri, uluslararası ticarete öne çıkan yurtiçi ve yurtdışı sorunlar ve bu sorunlar için geliştirilebilecek çözüm önerileri ana başlıkları üzerine yapılandırılmıştır.

İÇİNDEKİLER

1. Bölgesel ve küresel düzeyde meydana gelen ekonomik ve politik gelişmeler ve sektörümüz üzerindeki etkileri nelerdir?	1
1.1 Toplantı bilgileri.....	1
1.2 Genel Tespitler	2
2. Uluslararası ticarete karşılaşılan yurtiçi ve yurtdışı sorunlar nelerdir?.....	3
2.1 Toplantı bilgileri.....	3
2.2 Genel Tespitler	4
3. Sektörümüzün ortak sorunlarını dikkate aldığınızda bu sorunlar gücümüz çerçevesinde hangi yeni çözüm önerileri ile aşılabilir ya da tamamen kaldırılabilir?	5
3.1 Toplantı bilgileri.....	5
3.2 Genel Tespitler	7
4. Nihai hedefimiz ihracatımızın artırılması ise; neleri koruyalım, neleri bırakalım, neleri değiştirelim, neleri yeniden oluşturalım, ne yapalım? nasıl yapalım?	8
4.1 Toplantı Bilgileri.....	8
5. Sonuç	11

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu rapor, 02-03 Nisan 2016 tarihlerinde Antalya'da T.C. Ekonomi Bakanlığı, İKMİB ve İlaç Sektörü temsilcilerinin katılımıyla İlaç Sektörü için yapılan çalışmaya ait bulguları içermektedir. Her bölüm toplantı bilgilerini vermekte ve belli başlı konu başlıkları altında toplamaktadır. Bölgesel ve küresel düzeyde meydana gelen ekonomik ve politik gelişmeler, bu gelişmelerin sektör üzerindeki etkileri, uluslararası ticarete öne çıkan yurtiçi ve yurtdışı sorunlar ve bu sorunlar için geliştirilebilecek çözüm önerileri çalıştayın ana tartışma konularını oluşturmaktadır.

Çalıştay süresince öne çıkan başlıca hususlar;

- (1) Yakın coğrafya ülkelerinde meydana gelen politik ve ekonomik gelişmelerin sektör üzerindeki olumsuz etkileri,
- (2) Türkiye'de uygulanan referans fiyat politikasının olumsuz etkileri
- (3) Türkiye İyi Üretim Uygulamalarının (GMP) bir kaç ülke dışında tanınmaması
- (4) Devlet teşviklerinin yetersizliği
- (5) Devlet kurumlarında yeniden düzenleme ve özellikle Sağlık Bakanlığı süreçlerinin iyileştirilmesi gerekliliği
- (6) Yurtdışı ticari ataşeliklerinin desteklenmesi olarak özetlenebilir.

1. Bölgesel ve küresel düzeyde meydana gelen ekonomik ve politik gelişmeler ve sektörümüz üzerindeki etkileri nelerdir?

1.1 Toplantı bilgileri

Bölgesel ve küresel gelişmeler ve sektör üzerindeki etkileri aşağıdaki konu başlıkları altında toplanmıştır:

1. Türkiye İyi Üretim Uygulamaları'nın GMP, Good Manufacturing Practices) tanınmaması

- Türkiye GMP sinin üç ülke (Arnavutluk, Kosova, Azerbaycan) dışında tanınmaması
- Türkiye GMP geçerliliği ve PIC/S üyeliğinin ön plana çıkarılamaması
- Regülasyonda yaşanan sıkıntılar ve Türk GMP sinin tanınmaması + STA larda (Serbest Ticaret Anlaşmaları) ilaç özelinde GMP nin onaylama sertifikaları arasında olmaması
- Türkiye'nin akredite laboratuvar azlığı ve yokluğu (GMP, GDP)
- Besin Destek ve Veteriner ilaçlarında Sağlık-Tarım Bakanlığı anlaşmazlığı (GMP)
- İlaç araştırmalarındaki koordinasyon eksikliği

2. Türkiye'deki referans fiyat politikası ile ilgili sorunlar

- Sağlık Bakanlığı'nın referans fiyat sisteminin ülkemizi referans alan ülkelerle ticaretimize olumsuz yansımaları
- Türkiye'nin referans fiyat politikası sorunları
- Türkiye'deki fiyatların yurt dışında referans alınması
- Döviz kurlarındaki dalgalanmalar ve Türk Lirası'ndaki değer kaybı
- Türkiye referans fiyat uygulamasının ihracat üzerinde yarattığı olumsuz etkiler
- Bölge ülkelerinin Türkiye'deki referans fiyatı temel alması ve bu sebeple ihracatın azalması
- İhracat ve fiyatlandırma mevzuatının standartlaşma problemleri ve üretim desteğinin alınmaması

3. İlaç ve eczacılık ürünleri ihracatında yeterli teşvik sisteminin olmaması

- İlaç ve eczacılık ürünleri ihracatında önde gelen ülkelerde uygulanan teşvik sistemine benzer bir sistemin ülkemizde uygulanmaması
- Teşvik mekanizmalarının yetersizliği
- İhracat teşvik kapsamının sınırlı olması
- İlaçta özel devlet teşvik sisteminin olmaması
- Eczacılık ürünlerinin ruhsatlandırma desteğinin olmaması
- Kümelenme mantığının tek odaklı ve az katılımlı olması

4. Komşu ülkelerle yaşanan siyasi ve ekonomik olumsuzlukların etkileri

- Çevre ülkelerde yaşanan siyasi ve ekonomik sıkıntıların ülkemize olan olumsuz yansımaları (Irak, Suriye, İran)
- Terör nedeniyle komşularla ticaretin azalması
- Rusya krizi-CIS ve İran'ın etkilediği ülkelerdeki (Irak/Suriye) riskler

- Rusya ile ilişkilerin sekteye uğraması
- Kredi faizleri ve petrol fiyatlarındaki düşüşün bölgedeki alıcıların ödeme gücünü yaşaması sebebiyle satışların düşmesi
- Rusya'nın ürünlerimize özel ek klinik çalışmalar istemesi

5. Belgelendirme ve ihracat ruhsatı ile ilgili bürokratik engeller

- İhraç amaçlı ruhsat yönetmeliğinin değiştirilmesi
- Türkiye'de yerel belgelendirme ve ihracat ruhsatı konularında yaşanan bürokrasi

6. Ticari ataşelik personelinin bilgi düzeyinin ve yapılan çalışmaların yetersizliği ile ilgili sorunlar

- Ticari ataşelik niteliklerinin ilaç firmalarının beklentilerini karşılayamaması
- Dış ticaretteki devletin ara yüzlerinin yetkin olmaması, ilaç özelinde bilgi ve deneyim sahibi olmamaları, ilacın stratejik öneminin farkında olunmaması

7. Serbest Ticaret Anlaşmalarına ilişkin yetersizlikler

- Serbest ticaret anlaşmalarının yetersizliği
- Serbest ticaret anlaşmalarında ilacın yer almaması

8. Uluslararası pazarlarda yerel üretimin desteklemesi

- Cezayir gibi ülkelerin kendi topraklarında fabrika isteği
- Hedef pazarların yerel üretimleri desteklemesi
- Ülkelerin yerli üreticiyi koruma politikaları

9. Türk ilaçlarının tanıtımının yetersizliği

- Türk ilacının uluslararası piyasada imaj problemi (bilinirlik, güvensizlik...)

1.2 Genel Tespitler

Türkiye İyi Üretim Uygulamalarının (GMP) çok az ülke tarafından tanınması, Sağlık Bakanlığının referans fiyat sisteminin ülkemizi referans alan ülkelerle ticaretimize olumsuz yansımaları, ilaç ve eczacılık ürünleri ihracatında önde gelen ülkelerde uygulanan teşvik sistemine benzer bir sistemin ülkemizde uygulanmaması, komşu ülkelerle yaşanan siyasi ve ekonomik sorunların ihracat üzerindeki olumsuz etkileri, belgelendirme ve ihracat ruhsatı ile ilgili yaşanan bürokratik sorunlar ve ticari ataşelik personelinin ilaç sektörüne ilişkin bilgi düzeyinin ve bu alanda yapılan çalışmaların yetersizliği bu konu başlığındaki tartışmaların ana eksenini oluşturmaktadır.

2. Uluslararası ticarete karşılaşılan yurtiçi ve yurtdışı sorunlar nelerdir?

2.1 Toplantı bilgileri

Uluslararası ticarete karşılaşılan sorunlar aşağıdaki konu başlıkları altında toplanmıştır:

1. Ruhsatlandırma ve onay süreçleri ile ilgili sorunlar

- Ruhsatlandırma süreçlerinin uzunluğu
- İhraç ürünlerinin ruhsat işlemlerindeki problemler
- Sağlık Bakanlığındaki bürokrasinin yavaş çalışması
- Bakanlıktan alınan belgelerin gecikmesi ya da belge düzenlenmesinde yapılan hatalar
- Diğer ülkelerde ruhsatlandırma süresinin uzun olması, ülkeden ülkeye sürenin değişmesi
- Mevzuatın farklı yorumlanmasına bağlı problemler
- Regülasyonların uyumsuzluğu ve bürokratik onay süreçlerinin uzaması

2. Ticari ataşelik personelinin bilgi eksikliği

- Ticari ataşeliklerin ilaç konusunda bilgisizliği
- Ticari ataşeliklerden ortak çalışılabilecek firma bilgileri, ilaç ile ilgili araştırmalar konularında destek alınamaması
- Ticari ataşelikler daha aktif rol almalı
- Ticari ataşelerin sektör genelinde bilgi sahibi olmaması ve bilgi akışındaki sıkıntılar

3. Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİTCK) bünyesinde ihracat bölümü olmaması

- TİTCK bünyesinde ihracat bölümlerinin olmaması
- TİTCK'de ilaç ihraç ruhsatı için özel bölüm olmaması
- TİTCK'de ihracata özel bir şube olmaması ve belgelerin geç çıkması

4. Devlet teşvikleri ile ilgili sıkıntılar

- İlaç hammadde üretiminin dışa bağımlılığı ve bu konuda teşvik olmaması
- Sektör ile devlet arasında işbirliği olmamasından dolayı teşviklerin etkin bir şekilde kullanılamaması
- Bakanlıklar arasındaki eşgüdüm sıkıntıları
- İhracat yapılacak ülkelerde yapılması gereken ruhsat ve klinik çalışma maliyeti hususunda destek
- Yurt dışındaki ruhsatlandırmaya devlet desteği

5. Vize uygulamaları ve seyahat engelleri

- Sektör temsilcilerinin yaşadığı vize uygulamaları dolayısıyla seyahat engelleri

6. Sektör firmaları arasındaki işbirliği eksikliği

- Sektörde yerli firmalar arası işbirliği eksikliği

7. KDV iadesi ile ilgili sorunlar

- KDV iadelerinde yaşanan sorunlar
- Dahilde işlem izin belgelerinin geç kapanması, KDV iade süreçlerinin uzaması

8. İlaç sektörüne özel bir ihracatçı birliği olmaması

- İlaça özel ihracatçılar birliğinin olmaması
- İhracata yönelik ilaç ile ilgili bir çatı örgütü olmaması

9. Türkiye İyi Üretim Uygulamalarının GMP (Good Manufacturing Practices) tanınmaması

- AB ile ülkemiz arasında gümrük birliği olmasına rağmen AB ülkelerinin ülkemiz İyi Üretim Uygulamalarını (GMP) tanımaması, dolayısı ile fiiliyatta ilacın AB ile Gümrük Birliği Anlaşmasında yer almıyor olması

10. Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) ile ilgili sıkıntılar

- Kurumlar arası GTİP uyumsuzluğu
- GTİP numaralarını tanımlama, yorumlama sorunları

11. AB ihracatında seri bazlı serbest bırakma işlemlerindeki sorunlar

- Üretici firmaların AB İyi Üretim Uygulaması (GMP) sertifikasına haiz olmalarına rağmen, Türkiye’de üretilen ilaçların seri bazında serbest bırakma için AB’de tekrar analiz şartının aranması
- AB ihracatında seri serbest bırakma işlemlerinde yaşanan sorunlar

12. Diğer konularda yaşanan sorunlar

- OTC yasaasının çıkmaması
- AR-GE yatırımlarına sağlanan destek sonrasında AR-GE faaliyetlerinin sonuca ulaşıp ulaşmadığının takip edilmemesi
- Fiyat rekabeti yapamamak
- Deneme ve AR-GE için ithal edilen ürünlerden vergi alınması, işlemlerin ticari ithalat gibi yapılması
- Sabit kur politikası problemi ve döviz kur zararları

2.2 Genel Tespitler

Ruhsatlandırma ve onay süreçlerinin uzun sürmesi, ticari ataşelik personelinin bilgi eksikliği ve yapılan çalışmalardaki yetersizlikler, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİTCK) bünyesinde ihracat bölümünün olmaması ve belgelerde yaşanan gecikmeler, hammadde tedariki, yurtdışı ruhsatlandırma gibi konularda devlet teşviklerinin yetersizliği, sektör paydaşlarının yaşadığı vize uygulamalarında yaşanan sorunlar, sektör firmaları arasındaki işbirliği eksikliği ve ilaç sektörüne özel bir ihracatçı birliğinin olmaması, KDV iadesinde yaşanan gecikmeler, Türkiye İyi Üretim Uygulamalarının GMP (Good Manufacturing Practices) tanınmaması ve GTİP ile ilgili kurumlar arası uygulama ve yorum farklılıkları uluslararası ticareti olumsuz etkileyen belli başlı faktörler olarak sıralanabilir.

3. Sektörümüzün ortak sorunlarını dikkate aldığınızda bu sorunlar gücümüz çerçevesinde hangi yeni çözüm önerileri ile aşılabılır ya da tamamen kaldırılabilir?

3.1 Toplantı bilgileri

Küresel, bölgesel ve uluslararası ticarette öne çıkan sorunlara çözüm önerileri tartışması aşağıdaki konu başlıkları altında toplanmıştır:

1. Türkiye İyi Üretim Uygulamaları'nın GMP (Good Manufacturing Practices) tanınması

- Ülkeler arasında karşılıklı GMP anlaşmalarının yapılması
- Bu yönde lobi faaliyetlerinin yapılması ya da artırılması, lobi faaliyetlerinin sayısal verilerle desteklenerek yapılması
- Sağlık Bakanlığı ve İKMİB'in bu yönde ortak çalışmalar yapması, konunun gündemde tutulması
- Türkiye'nin İlaç Denetim Birliği - Pharmaceutical Inspection Co-operation Scheme (PIC/S) üyeliğinin hızlandırılması
- PIC/S dışında kalan ülkelerle karşılıklı olarak tanıma anlaşmaları yapılması
- Türk GMP sinin tanınması için GMP mevzuatının acilen güncellenmesi

2. Türkiye'deki referans fiyat politikası ile ilgili öneriler

- İhraç fiyatlarının yükseltilmesine yönelik olarak sabit kur uygulaması yerine güncel kur üzerinden yapılması, SGK tarafındaki iskonto oranı artırılarak fiyat belirli bir seviyede tutulması
- Referans fiyat uygulamasında alınan kurlar sıklıkla güncellenmesi
- Euro değerinin belirlenmesinde %70 katsayısının kaldırılması
- Kurum iskontosunun imalatçı fiyatına yansıtılmadan verilecek iskonto ödemesinin toplu yapılması
- İhracat için özel bir kur ya da geçerli günlük kurun kullanılması
- Sağlık Bakanlığının ve Sosyal Güvenlik Kurumunun fiyatlarının ayrı olması
- Referans fiyat çalışması sonucu belirlenen fiyatın Euro olarak açıklanması

3. Teşvik ve desteklerin artırılması ve etkinleştirilmesi

- Ruhsatlandırma ve klinik çalışma maliyetlerine devlet desteği verilmesi, teşvik kapsamının genişletilmesi
- Teşvik süreçlerinin yurtdışı ilaç pazarlarına özel düzenlenmesi
- Teşvik uygulamalarına ilişkin yurtdışında ya da diğer sektörlerde sonuç alınan başarılı örneklerin uygulanması
- Deneme ve Ar-Ge için API ithalatının Ar-Ge teşvikleri kapsamına alınması
- Yurtdışı ilaç kalemlerinin belirlenerek Ekonomi Bakanlığı, İhracat Genel Müdürlüğü, Kobi Kümelenme Dairesi'nde tutulması
- İlaç hammadde veya yardımcı hammadde ithalatında maliyet düşürücü çalışmaların yapılması. Örneğin Hindistan, Çin gibi ülkelerden yapılan ithalata uygulanan vergilerin düşürülmesi, karşılıklı anlaşmaların yapılması
- Uluslararası ruhsatlandırma süreçlerinde devlet desteğinin düzenlenmesi, netleştirilmesi

- Uluslararası kongre, sempozyum gibi tanıtım desteklerinin sağlanması
- Ticaret anlaşmalarına ilaç sektörünün eklenmesi
- Ar-Ge destekleri içine KDV muafiyetinin alınması
- Pazara giriş desteğinin ilaca özel hale getirilerek tanımlanması, bu konuda alınan danışmanlıklara ürün bazında destek sağlanması

4. Ticari ataşelik personelinin bilgi düzeyinin artırılması

- Ticari ataşelik personeline bire bir sektörün tanıtılması, eğitimler verilmesi
- Ticari ataşelik personelinin bilgi düzeyinin artırılmasına yönelik Ticaret Müşavirliklerinin ve İKMİB in ortak çalışmalar düzenlemesi
- Ekonomi Bakanlığındaki masaların Eximbank örneğinde olduğu gibi (vergi dairesine kayıtlı mı vs.) ticaret ataşelikleri ile daha yakın çalışması
- İhracatla ilgili ataşeliklerde ilaca özel birim kurulması
- Ataşelerin atanmadan önce aldıkları eğitim programına ilaç konusunun da dahil edilmesi
- Ataşelerin alacağı eğitim programlarında kullanılmak üzere birliklerin güncel raporlar hazırlaması

5. Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİTCK) için öneriler

- TİTCK bünyesinde ihracat ruhsatları bölümü kurulması ve belge hazırlama sürelerinin kısaltılması
- TİTCK bünyesinde ihracata yönelik bir birim kurulması

6. Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) ile ilgili iyileştirmeler

- GTİP için kurumlar arası çözüm sağlanması amacıyla İKMİB, Ekonomi Bakanlığı arasında koordinasyon sağlanması
- GTİP kurumunda ihracata yönelik bir birim kurulması

7. Ruhsatlandırma ve onay süreçlerinin iyileştirilmesi

- Sağlık Bakanlığı bünyesindeki komisyonların gerekliliğinin gözden geçirilmesi
- Sağlık Bakanlığı bünyesinde bulunan ruhsat komisyonu toplantılarının sıklığının artırılması
- Mevzuatın yeterince ve tüm paydaşlar tarafından tartışıldıktan sonra nihai hale getirilmesi, düzenleme yapmaya gerek kalmaması
- Sağlık Bakanlığı bünyesinde çalışan elemanların niteliklerinin, bilgi düzeylerinin ve sayılarının artırılması
- Sağlık Bakanlığı süreçlerine internet üzerinden başvuru yapabilme, bilgi edinebilme hizmetinin oluşturulması, teknolojik donanımının artırılarak başvuru ve cevap sisteminin hızlandırılması
- 210 günlük ruhsat sürecinin kısaltılması
- Kurum bünyesinde ihracat ruhsat biriminin kurulması
- İhracat ruhsat başvurularında ürünün özelliği gözetilerek Biyoyararlanım/Biyoesdeğerlik (BY-BE) çalışmalarının ve analiz çalışmalarının talep edilmemesi

8. Serbest Ticaret Anlaşmalarına ilişkin öneriler

- Serbest ticaret anlaşmalarına ilacın da dahil edilmesi
- Anlaşmaların niteliğinin ve niceliğinin artırılması
- Anlaşmalarda Türk GMP sinin de tanınmasının sağlanması

9. İKMİB hizmetleri ve desteğinin artırılması

- İKMİB içinde ticari istihbarat biriminin kurulması, hedef ülkelerdeki firmalarla ilgili istihbarat çalışmalarının yapılarak üyelerin bilgisine sunulması
- İKMİB bünyesinde ihracat ile ilgili teknik engelleri belirleyecek, görüş ve önerileri belirleyecek bir grubun kurulması

10. Akredite laboratuvar kurulumuna ilişkin öneriler

- Avrupa Birliği'nden akredite laboratuvar kurulması
- Biyoşdeğerlik çalışmalarının yapılacağı laboratuvarların açılması ve teşvik edilmesi

11. Diğer çözüm önerileri

- Özellikle Irak, İran, Suriye, Mısır gibi bölge ülkeleriyle ilişkilerin düzeltilmesi için çaba harcanması
- Vize seyahat engelleri için yeşil pasaport verilmesi, ihracat bölümleri, birlik üst düzey yöneticileri için vize kolaylığı getirilmesi
- OTC yasaının hızlı çıkarılmasıyla ihracatta ürünlerin tanıtılmasına yönelik avantaj sağlanması
- İKMİB bünyesinde bulunan ilaç sektörünün bağımsız olarak temsil edilmesi
- Kanuni olmayan sınır ticaretinin önlenmesi

3.2 Genel Tespitler

Türkiye İyi Üretim Uygulamalarının GMP (Good Manufacturing Practices) tanınmasına yönelik faaliyetlerin artırılması, Türkiye'deki referans fiyat politikasının değiştirilmesi, iyileştirilmesi, devlet teşvik ve desteklerin artırılması ve etkinleştirilmesi, ticari ataşelik personelinin niteliğinin, bilgi düzeyinin artırılması, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİTCK) bünyesinde yapılabilecek geliştirmeler, Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) ile ilgili iyileştirmeler, Sağlık Bakanlığında ruhsatlandırma ve onay süreçleri ile ilgili öneriler ve serbest ticaret anlaşmalarına ilişkin yapılan öneriler öne çıkan konu başlıklarıdır.

4. Nihai hedefimiz ihracatımızın artırılması ise; neyi koruyalım, neyi bırakalım, neyi değiştirelim, neyi yeniden oluşturalım, ne yapalım? Nasıl yapalım?

4.1 Toplantı Bilgileri

İhracatın artırılması ile ilgili olarak yapılan grup çalışmalarında neleri koruyalım, neleri bırakalım, neleri değiştirelim, neleri yeniden oluşturalım, ne yapalım, nasıl yapalım başlıkları ele alınmış ve aşağıdaki görüşler ortaya çıkmıştır:

GRUP 1

- Kalite, kararlılık, birliktelik, ortak akıl ile hareket edelim, hedeflerimizde ısrarcı olalım
- Şikayet kültürünü bırakalım, bireysellikten ve güvensizlikten vazgeçelim
- Yerel bakış açısını bırakalım, Ar-Ge odaklı bakış açısına yönelelim
- Sektörde örgütlenmeye önem verelim
- Üniversitelerle, üniversitelerarası bilimsel işbirliğine ağırlık verelim
- Kurumlar ve sektör temsilcilerinin oluşturduğu komiteler kuralım, bu komite toplantılarını elektronik ortamda video konferanslarla etkinliğini artıralım

GRUP 2

- Üretim kalitesine önem verelim
- Mevzuatı kolaylaştıralım
- Firma olarak değil, sektör olarak düşünelim
- Hedef ülkeleri çeşitlendirelim
- Güncel siyasetin etkilerini azaltacak çalışmalar yapalım
- Sektörde firmalar arası bilgi paylaşımını artıralım
- Katma değeri yüksek ürünlere yönelelim
- Üniversite işbirliğini somut hedef haline getirelim

GRUP 3

- Üretim kalitesini koruyalım, artıralım
- İhracat mevzuatını ve talimatları güven üzerine kuralım ve kolaylaştıralım
- Kısa vadeli değil, uzun vadeli düşünelim
- Firma değil, sektörü düşünerek hareket edelim
- İlaç firmaları olarak daha aktif ve katılımcı olalım. İhracatçı birliğine daha fazla katılımcı olalım
- Hedef ülkeleri çeşitlendirelim ve artıralım
- Sağlık sektörüne özel bakanlıklar arası koordinasyon kurulu kuralım
- Destek kurumlarını daha fazla kullanalım

- Ür-Ge süreçlerini yeniden oluşturalım
- Kümelenme konusunda daha fazla çaba harcayalım
- Bilgi paylaşım platformu oluşturalım
- Ülkelerle iletişimimizi artıralım, kuvvetlendirelim
- Lobi faaliyetlerini artıralım

GRUP 4

- Sağlık Bakanlığı içinde ihracatı destekleme ve mevzuatı geliştirme başkanlığı kuralım
- Birlikte çalışma kültürü oluşturalım, destekleyelim
- Bu tarz toplantıları daha sık ve daha geniş katılımıla yapalım

GRUP 5

- Yanlış hedefleri ve bireyselliği bırakalım
- Ortak çalışma kültürünü artıralım
- İhracat hedefi koyalım
- İletişim bilgilerini güncelleyelim

GRUP 6

- Girişimcilik dinamizmini koruyalım
- Şikayet kültürünü bırakalım
- Eleştirileri kişisel almayı bırakalım
- Kişilerden bağımsız kurumsal yapılar oluşturalım
- Kamunun icra ettiği bazı işlev ve yetkileri sektör yapılanmalarına devredelim, devleti üst denetim mekanizması olarak yapılandıralım

GRUP 7

- İhracatımızda mevcut pazarlarımızı koruyalım
- Yetişmiş nitelikli kadroları koruyalım
- Komisyonlarla iş yapmayı bırakalım
- Kargoyla evrak göndermeyi bırakalım
- Ülkelerarası politik çekişmelerden vazgeçelim
- Bürokrasiyi kısaltalım, hızlandıralım
- İşbirliğine açık olalım
- Daha işler hale getirmek amacıyla kaçak, sahte ilaç mevzuatını yenileyelim, güncelleyelim
- İhracat Daire Başkanlığını ve ihracat mevzuatını yeniden oluşturalım

GRUP 8

- Üretim standartlarımızı, kapasitemizi ve kalitemizi koruyalım
- İlaçta başlangıç malzemelerini ve bitmiş ürünleri olabildiğince ithal etmekten vazgeçelim
- Ürün maliyetlerimizi düşürmeye çalışalım
- Türk ürünleri ile ilgili algıyı olumlu yönde değiştirelim
- Türk GMP sinin çok daha fazla ülke tarafından kabulünü sağlayalım
- Ruhsat alma süreçlerini yeniden oluşturalım
- Teşvik sistemini yeniden düzenleyelim

5. Sonuç

Çalıştay bulguları, sektöre yönelik olarak uzun süredir mevcut olan problemleri vurgulamasının yanında özellikle son dönemde ortaya çıkan ve daha acil önlemler gerektiren problemleri de öne çıkarmaktadır. Sektörün uzun süredir yaşadığı/bildiği problemler belki daha orta ve uzun vadede yapısal değişiklikler ve iyileştirmeler gerektirmekle birlikte, son dönemde ortaya çıkan, özellikle yakın coğrafyamızdaki pazarlarda yaşanan kayıplar ise öncelikli ve zaman kaybetmeden ele alınması gereken bir husustur. Sektörde yaşanabilecek/yaşanan kayıpları en az seviyede tutabilmek için akla gelen acil önlemler; Türk ilaçlarına ilişkin algının kuvvetlendirilmesi, Türkiye İyi Üretim Uygulamalarının GMP (Good Manufacturing Practices) tanınmasına yönelik faaliyetlerin artırılması, Türkiye'deki referans fiyat politikasının değiştirilmesi, iyileştirilmesi, devlet teşvik ve desteklerin artırılması ve etkinleştirilmesi, ticari ataşelik personelinin niteliğinin, bilgi düzeyinin artırılması, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİTCK) bünyesinde yapılabilecek geliştirmeler, Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) ile ilgili iyileştirmeler, Sağlık Bakanlığında ruhsatlandırma ve onay süreçlerinin hızlandırılması, serbest ticaret anlaşmalarının sayısının artırılması, içeriğinin geliştirilmesi, ihracatçıların vize ve seyahat engellerinin kaldırılması olarak sıralanabilir.

ÇALISTAY KATILIMCI LİSTESİ

FİRMA ADI :	FİRMA TEMSİLCİSİ - ADI SOYADI :	FİRMADAKİ GÖREVİ :	E-MAIL ADRESİ :	CEP TELEFON NO :
ABDİ İBRAHİM İLAÇ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HALİT SÜHA TAŞPOLATOĞLU	CEO	SUHA.TASPOLATOGLU@ABDIIBRAHİM.COM.TR	5327946506
ABN DIŞ TİCARET PAZARLAMA KOZM. TEKS. SAN. A.Ş.	NİYAZİ HOCAOĞLU	İHRACAT MÜDÜRÜ	NIYAZI@ABNGLOBALTRADE.COM	5436717484
AKSU VİTAL DOĞAL ÜRÜNLER GIDA SAN. TİC. A.Ş.	ÇAĞLAR KULU	GENEL MÜDÜR YARDIMCISI - FABRİKA MD.	C.KULU@AKSUVİTAL.COM.TR	5326410314
AKTİF FARMA KİMYA TİC. LTD. ŞTİ.	H. RAMİS KÖROĞLU	AR-GE MÜDÜRÜ	RAMIS.KOROGLU@AKTIFFARMA.COM	5497464134
ARAŞTIRMACI İLAÇ FİRMALARI DERNEĞİ	HASAN BAĞCI	GENEL SEKRETER YARDIMCISI	HASAN.BAGCI@AIFD.ORG.TR	5052100065
ASAL DIŞ TİCARET A.Ş.	FATİH MEHMET SULA	YÖNETİM KURULU BAŞKANI	SULA@ASAL.COM.TR	5323971501
ATABAY KİMYA SAN. VE TİC. A.Ş.	HÜSEYİN BAHADIR KURAN	RESMİ İLİŞKİLER MÜDÜRÜ	HUBAKU@HOTMAIL.COM	5333018261
AVİCENNA FARMA	SEMA ÖZDEN ÖZER	İŞ GELİŞTİRME	OZDENKIR@AVICENNAFARMA.COM	5556308550
BİLİM SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	TUBA DURMAZ	SANAYİ VE TEKNOLOJİ UZMAN YARDIMCISI	TUBA.DURMAZ@SANAYI.GOV.TR	5368497788
BIEM İLAÇ SAN. VE TİC. A.Ş.	VOLKAN TUNÇYÜREK	DIŞ TİCARET UZMANI	SBASEGMEZ@BIEMİLAC.COM.TR	3122302929

BIEM İLAÇ SAN. VE TİC. A.Ş.	ANDREEA NICOLETA STROIULEASA	DIŞ TİCARET UZMANI	SBASEGMEZ@BIEMILAC.COM.TR	3122302929
ÇAM ECZA DEPOSU A.Ş.	MEHMET HAYIR	SATIŞ MÜDÜRÜ	MHAYIR@CAMECZA.COM	5332649847
DROG ECZA TIBBİ MALZEME TİC. VE SAN. LTD. ŞTİ	SERDAR SALTUK ALEV	PAZARLAMA MÜDÜRÜ	SALTUKALEV@DROGECZA.COM	5322484157
EKİN KİMYA TİC. A.Ş.	MEHMET MURAT ÇİTİROĞLU	GENEL MÜDÜR YARDIMCISI	MURAT@EKINKIMYA.COM	5324246622
EKONOMİ BAKANLIĞI	OSMAN ERŞAHAN	UZMAN	ERSAHANO@EKONOMI.GOV.TR	5342958519
ERA PHARMA ANALİ ÇÖZÜM. İLAÇ SAN. VE TİC. A.Ş..	ŞİRİN DEHA	GENEL MÜDÜR	SIRIN.DEHA@ERAPHARMA.COM.TR	5309615614
FARMATEK MAKİNA VE TEÇH. KOZ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	İBRAHİM ÜNAL	İŞVEREN	I.UNAL@FARMATEKMAKINA.COM	5334260018
GALENKA İLAÇ	KEREM CAN ALP	İŞ GELİŞTİRME	KCALP@GALENKA.COM.TR	5337259141
GAZİ ÜNİV. ECZ.FAK. FARMAKOLOJİ ANABİLİM DALI.	FATMA AKAR	ÖĞRETİM ÜYESİ, PROF. DR.	FAKAR@GAZI.EDU.TR	5312186064
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI	İKBAL ERBAY	GÜMRÜK VE TİCARET UZMANI	IGOZEL@GTB.GOV.TR	5057358171
HACETTEPE ÜNİV. ECZACILIK FAKÜLTESİ	REYHAN NESLİHAN GÜRİSOY	ÖĞRETİM ÜYESİ, DEKAN YARDIMCISI	NGURSOY@HACETTEPE.EDU.TR	5326857725
HACETTEPE ÜNİV. ECZACILIK FAKÜLTESİ	NESRİN GÖKHAN KELEKÇİ	DEKAN YARDIMCISI	ONESRIN@GMAIL.COM	5325504209

HAKS A.Ş.	YEKTA BAHATTİN ALPER	DANIŞMAN	YEKTAALPER@GMAIL.COM	5326157281
İKMİB	AYŞE İPEK ATASOY	UZMAN	IPEK.ATASOY@IMMIB.ORG.TR	5497248337
İKMİB	ELİF BURCU ÖZ	ŞEF	BURCU.OZ@IMMIB.ORG.TR	5497498784
İKMİB	ŞEYMA İNAM	UZMAN YARDIMCISI	SEYMA.INAM@IMMIB.ORG.TR	5497846570
İKMİB	FEHMİ EVREN DİNÇ	PROJE KOORDİNAT ÖRÜ	EVREN.DINC@IMMIB.ORG.TR	5334769030
İKMİB	DENİZ GÜLŞEN	İDARİ MEMUR	DENIZ.GULSEN@IMMIB.ORG.TR	5497732769
İKMİB	FİLİZ UZUN	DANIŞMAN	FILIZ.UZUN@IMMIB.ORG.TR	5494540005
İLAÇ ENDÜSTRİSİ İŞVERENLER SENDİKASI	YAKUP CEKİ BİLMEN	ENDÜSTRİYE L İLİŞKİLER UZMANI	CEKI.BILMEN@IEIS.ORG.TR	5335412952
İLAÇ ENDÜSTRİSİ İŞVERENLER SENDİKASI	HALİL TUNÇ KÖKSAL	GENEL SEKRETER YARDIMCISI	TUNC.KOKSAL@IEIS.ORG.TR	5309313288
İMMİB	NESRİN GÜLER ŞİMŞEK	UZMAN	NESRİN.GULER@İMMİB.ORG.TR	5497732770
İMMİB	COŞKUN KIRLIOĞLU	GENEL SEKRETER YARDIMCISI	COSKUN.KIRLIOGLU@İMMİB.ORG.TR	5333245283
İMMİB-FUAR VE DİĞER DESTEKLER ŞUBESİ	BURHAN CEBRE	ŞUBE ŞEFİ	BURHAN.CEBRE@IMMIB.ORG.TR	5557006269
İSTANBUL ÜNİV. ECZACILIK FAKÜLTESİ	EMİNE AKALIN URUŞAK	DEKAN	AKALINE@ISTANBUL.EDU.TR	5375712220
KEYMEN İLAÇ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	ORHAN MUTLU TOPAL	GENEL MÜDÜR	OMTOPAL@KEYMEN.COM.TR	5324620428

MDC İLAÇ VE SAĞLIK HİZMETLERİ A.Ş.	İSMAİL HAKKI BERBEROĞLU	GENEL MÜDÜR	ISMAIL.BERBEROGLU@MDCPHARM.A.COM.TR	5447730744
MEALİS ORTADOĞU YAŞAM BİLİMLERİ A.Ş.	HATEM ALTINAY	RUHSATLAN DIRMA VE İŞ GELİŞTİRME MD.	HATEM.ALTINAY@MEALISTURKEY.COM	5447411827
MERSİN ECZA DEPOSU	YASEMİN TAŞ	MÜDÜR	YASEMINTAS@MERSINECZA.COM.TR	5336321565
NAVİTA İLAÇ	CEMAL CENGİZ TÖRER	GENEL MÜDÜR	C.TORER@NAVITA.COM.TR	5325552626
NOVARTİS	BERNAS ÖZKAN	KAMU İLİŞKİLERİ MÜDÜRÜ	BERNAS.OZKAN@NOVARTIS.COM	5367742664
ONKO&KOÇSEL İLAÇLARI	ERKUT BURMA	İHRACAT MÜDÜRÜ	ERKUT.BURMA@ONKOKOCSEL.COM	5338196157
ORO İLAÇ SAN VE TİC. A.Ş.	NÜZHET ÖZYILMAZ	SATIŞ İDARESİ VE MÜŞTERİ İLİŞKİLERİ MD.	N.OZYILMAZ@OROILACLARI.COM	5323754950
PHARMACTIVE	YUNUS SANCAK	İŞ GELİŞTİRME MÜDÜRÜ	YUNUS.SANCAK@PHARMACTIVE.COM.TR	5324735621
PHARMARGUS İLAÇ	ZEYNEP KAYALAR	İHRACAT MÜDÜRÜ	ZEYNEP.KAYALAR@PHARMARGUS.COM	5426824282
PHARMAVISION SAN. VE TİC. A.Ş.	MEHMET MURAT ATAKAN	MALİ VE TİCARİ İŞLER KOORDİNATÖRÜ	MURAT.ATAKAN@PHARMAVISION.COM.TR	5322450372
PLATİN KİMYA	CANAN PAY	RUHSATLAN DIRMA YÖNETİCİSİ	CPAY@PLATINKIMYA.COM	5332143414
EKONOMİ BAKANLIĞI	RECEP ASLAN	DAİRE BAŞKANLIĞI	ASLANR@EKONOMI.GOV.TR	5415917755
RECORDATİ İLAÇ	TANSUN UZUNOĞLU	İHRACAT VE İŞ	TANSUN.UZUNOGLU@RECORDATI.COM.TR	5300684656

		GELİŞTİRME MÜDÜRÜ		
SAĞLIK ÜRÜNLERİ DERNEĞİ	MEHMET KAZIM DİNÇ	YÖNETİM KURULU BAŞKANI	SURDER@SURDER.ORG.TR	5326657609
SAĞLIK ÜRÜNLERİ DERNEĞİ	GÜRSEL BAYAT	GENEL SEKRETER	SURDER@SURDER.ORG.TR	5334132876
SANOVEL İLAÇ SAN. VE TİC. A.Ş.	GÖNÜL ZEYNEP KÜÇÜK	ULUSLARARA SI İHRACAT MÜDÜRÜ	ZEYNEPKUCUK@SANOVEL.COM.TR	5338178387
TÜRKİYE İLAÇ VE TİBBİ CİHAZ KURUMU	EDA YALÇIN	UZMAN BİYOLOG	EDA.YALCIN@TITCK.GOV.TR	5336806948
TÜRKİYE İLAÇ VE TİBBİ CİHAZ KURUMU	ÖZGE TURAN	ECZACI	OZGE.ATESLI@TITCK.GOV.TR	5536115063
VEFA İLAÇ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	S.AKGÜN ARDA	İHRACAT MÜDÜRÜ	AKGUNARDA@VEFAILAC.COM.TR	5309554151

ÇALIŞTAY YÖNETİCİSİ

Özgü KAYNAK

1988 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü'nden mezun olan Özgü Kaynak, 1990 yılında İstanbul Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme İktisadi Enstitüsü, Yüksek Lisans programını tamamlamıştır. 2000 yılında CASE LEARNING Eğitim ve Danışmanlık firmasını kurarak Eğitim ve Proje Koordinatörlüğü görevini üstlenmiştir. KEPNERandFOURIE, Thinking Dimensions International (USA) tarafından geliştirilen Problem Çözme ve Karar Verme "ThinkingWorks™", Yenilikçilik "FreeZone Innovation™", Proje Yönetimi "ProjectWorks™" programları ile eğitimler ve danışmanlık hizmetleri vermektedir.

www.caselearningtr.com